

Souhrnná výzkumná zpráva k projektu a jak s ní pracovat

**Ing. Jakub Dostál, Ph.D, Mgr. Martina Černá, Ph.D., Ing. Simona Činčalová, Ph.D.,
Vysoká škola polytechnická Jihlava**

Výzkumná zpráva k projektu

- Účelem výzkumné zprávy je poskytnout zájemcům o proniknutí do problematiky **ekonomické hodnoty dobrovolnictví**.
- Spolupracovali na ní odborníci z **Vysoké školy polytechnické Jihlava** a **HESTIA-centra pro dobrovolnictví, z.ú.**
- Autorský tým se skládal z odborníků na praktický **management dobrovolnictví**, stejně jako z odborníků na **veřejnou ekonomii, management, společenskou odpovědnost firem a psychologii**.

Autorský kolektiv

- **Ing. Jakub Dostál, Ph.D.**, *VŠPJ, Katedra ekonomických studií*
- **PhDr. Jiří Tošner**, *HESTIA – Centrum pro dobrovolnictví, z. ú.*
- **Mgr. Martina Černá, Ph.D.**, *VŠPJ, Katedra sociální práce*
- **Ing. Simona Činčalová, Ph.D.**, *VŠPJ, Katedra ekonomických studií*
- **PhDr. Jan Závodný Pospíšil, Ph.D.**, *VŠPJ, Katedra ekonomických studií*
- **Mgr. Renata Steinbauerová**, *HESTIA – Centrum pro dobrovolnictví, z. ú.*,
- **PaedDr. František Smrčka, Ph.D.**, *VŠPJ, Katedra technických studií*
- **Ing. Marek Musil**, *VŠPJ, Katedra technických studií*

Recenzenti výzkumné zprávy

- **doc. Ing. Vladimír Hyánek, Ph.D.**, *Ekonomicko-správní fakulty, Masarykova univerzita*
- **PhDr. Tereza Pospíšilová, Ph.D.**, *Fakulta sociálních věd, Univerzity Karlova*
- **Mgr. Tomáš Mirovský, DiS. MBA**, *Český olympijský výbor/ Vysoká škola tělesné výchovy a sportu PALESTRA*

Struktura kapitol výzkumné zprávy

- 1) Výzkumné metody, design výzkumu a vnitřní logika výzkumné zprávy
- 2) Teoretická východiska hodnoty dobrovolnictví
- 3) Výzkumné šetření
- 4) Tvorba a představení metody kvantifikace hodnoty dobrovolnictví v aplikaci Dobrometr
- 5) Praktické aspekty kvantifikace hodnoty dobrovolnictví
- 6) Ekonomika neziskových organizací v kontextu hodnoty dobrovolnictví
- 7) Možnosti a limity aplikace v managementu dobrovolnictví

Kapitola 1: Výzkumné metody, design výzkumu a vnitřní logika výzkumné zprávy

- Smyslem této části je představit **výzkum v pozadí této zprávy** těm, kteří usilují o nahlédnutí do postupu autorského týmu.
- Některé dílčí části jsou představeny u jednotlivých kapitol, v této části budou **výzkumné metody a design výzkumu** představeny uceleně.
- V této části jsou formulovány **obecné charakteristiky výzkumu**, dále jsou poté budou výzkumné metody a systém práce rozebrány v šesti částech, které přibližně **navazují na šest následujících kapitol této zprávy**.

Kapitola 2: Teoretická východiska hodnoty dobrovolnictví

- V této kapitole jsou zmapována **základní teoretická východiska** kalkulace hodnoty dobrovolnictví, včetně hlavních používaných metod.
- První část kapitoly se zaměřuje na **vývoj přístupů** ke kvantifikaci hodnoty dobrovolnictví
- Druhá část využívá mikroekonomický teoretický aparát k formulaci **interpretačního rámce** pro zhodnocení vypovídací hodnoty jednotlivých metod
- Ve třetí části jsou představeny **hlavní přístupy ke kvantifikaci hodnoty dobrovolnictví**, včetně toho, který byl následně vybrán pro využití v aplikaci Dobrometr.

Kapitola 3: Výzkumné šetření

- Tato kapitola je zaměřena na **výzkumné šetření**, které bylo využito při volbě metody kvantifikace hodnoty dobrovolnictví jako doplňkové kritérium
- Toto šetření bylo provedeno mezi subjekty z praxe a jeho hlavní část probíhala **dotazníkovou formou**, pro doplnění byly využity **polo-strukturované rozhovory** s vybranými aktéry.
- V této kapitole je nejprve popsán **design výzkumu**, poté je představen **výzkumný vzorek**, následně jsou představeny **výsledky výzkumu** a také **závěry výzkumného šetření**.

Kapitola 4: Tvorba a představení metody kvantifikace hodnoty dobrovolnictví v aplikaci Dobrometr

- Na základě výzkumu popsaného v předcházející kapitole byl navržen postup **kvantifikace hodnoty dobrovolnictví, který bude využit** v aplikaci **Dobrometr**
- První část včetně kritérií volby nové metody byla formulována na základě **odborné literatury** (tuzemské i zahraniční).
- Při rozšiřujících kritériích volby metody oceňování hodnoty dobrovolnictví **bylo přihlédnuto k výzkumnému šetření mezi subjekty z praxe** (dotazníkové šetření a polo-strukturované rozhovory).

Kapitola 5: Praktické aspekty kvantifikace

- V této kapitole je na základě odborných studií a příkladů z praxe popsáno **praktické uplatnění údajů o hodnotě dobrovolnictví**.
- V této kapitole jsou tak postupně rozebrány následující typy **praktického uplatnění údajů o hodnotě dobrovolnictví**:
  - **Výzkumná šetření a studie** o hodnotě dobrovolnictví
  - Hodnota dobrovolnictví jako součást **kofinancování projektů**
  - Hodnota dobrovolnictví jako součást **PR výstupů**
  - **Motivace** k dobrovolnictví
  - SROI analýza a dobrovolnictví a **hodnocení efektivnosti** dobrovolnických programů

Kapitola 6: Ekonomika neziskových organizací v kontextu hodnoty dobrovolnictví

- Tato kapitola usiluje o umístění praktické využitelnosti údajů o hodnotě dobrovolnictví do kontextu **českého prostředí** a **ekonomického stavu** místních **neziskových organizací**.
- V této kapitole by se měl čtenář dozvědět více informací o významu vyčíslování hodnoty dobrovolnictví **pro neziskové organizace** a toho, a **jaké možnosti** jim využití těchto údajů vyčíslení nabízí.

Kapitola 7: Možnosti a limity aplikace Dobrometr v managementu dobrovolnictví

- Tato kapitola se věnuje **základnímu popisu aplikace**, jejím **limitům a možnostem aplikace**, při propagaci dobrovolnictví a motivaci dobrovolníků, kofinancování projektů, tvorbě výzkumných zpráv apod.
- Dále také představuje **základní způsoby použití údajů** z aplikace Dobrometr a naznačuje **interpretaci těchto údajů** v kontextu širších přínosů dobrovolnictví.

Jak pracovat s výzkumnou zprávou k projektu Česko s dobrovolnictvím počítá - návaznost textu

- **Nemáte-li prostor číst celý text, nevadí.** Výzkumná zpráva byla koncipována tak, aby bylo možné pracovat jen s jejími **vybranými částmi.**
- Zaujme-li vás tedy některý konkrétní bod (např. výpočet hodnoty, vypovídací hodnota údajů nebo jejich využití v managementu dobrovolnictví), **můžete si přečíst pouze tuto část.**
- Pro pochopení hlubšího kontextu či pro účely navazujícího výzkumu, je samozřejmě vhodné přečíst si celou zprávu.

Jak pracovat s výzkumnou zprávou k projektu Česko s dobrovolnictvím počítá - zdroj rozšiřující literatury

- Text obsahuje **celou řadu odkazů na další texty**, které byly použity jako zdroje, a které jsou v práci citovány (cca 150 odborných zdrojů a cca 70 ostatních zdrojů)
- Drtivá většina zdrojů je **volně dostupná**.
- Velká část odborných zdrojů je v **anglickém jazyce**, v textu se však nachází i celá řada odkazů na texty v **českém jazyce**.
- Pro zájemce o danou problematiku tak text představuje do značné míry unikátní **souhrn toho, co všechno je (a není) ekonomická hodnota dobrovolnictví**.

Jak pracovat s výzkumnou zprávou k projektu Česko s dobrovolnictvím počítá - zdroj informací z úvodní sondy

- Ve zprávě jsou představeny výsledky **výzkumného šetření** v terénu, zaměřené na to hodnotu dobrovolnictví v kontextu české praxe.
- Přestože se jedná spíše o **úvodní sondu**, než komplexní šetření, jedná se o **zajímavý zdroj informací**.
- Potvrdila se domněnka o **omezené dostupnosti vstupních dat o dobrovolnictví**, kdy se jeví jako nepravděpodobné jít za hranici počtů dobrovolníků, dobrovolnických hodin, a jejich základního rozdělení.

Jak pracovat s výzkumnou zprávou k projektu Česko s dobrovolnictvím počítá - zdroj informací z úvodní sondy II.

- Zároveň se zde potvrdila určitá koexistence **dvou hlavních metod výpočtu hodnoty dobrovolnictví**, které v České praxi rezonují. Metoda obecné mzdy využívaná Českým statistickým úřadem, a metoda mzda Specialisty doporučovaná Mezinárodní organizací práce, z jejichž principů vychází i metoda v aplikaci Dobrometr.
- Informace o tomto šetření tak mohou být inspirativní pro **navazující výzkumná šetření**, ať již ze strany veřejné správy nebo výzkumných organizací.

Jak pracovat s výzkumnou zprávou k projektu Česko s dobrovolnictvím počítá - praktické využití údajů

- Zpráva také obsahuje základní typy, jak **využívat údaje o hodnotě dobrovolnictví** v oblasti managementu dobrovolníků, PR a fundraisingu, motivace dobrovolníků, apod. Související subkapitola tak bude sloužit především zájemcům o to, jak prakticky pracovat s těmito údaji ve své praxi.
- Pro zájemce, které by měly zájem o hlubší zkoumání ekonomické hodnoty dobrovolnictví ve své praxi, uvádíme **přehled bakalářských, diplomových a disertačních prací** na související témata, včetně s informacemi o pracovištích, vedoucích a oponentech, kteří se na práci podíleli.
- Tímto způsobem může dojít k propojení organizací z praxe mající zájem o hlubší šetření s pracovištěmi a odborníky, kteří by potenciálně mohly vést závěrečné práce svých studentů zaměřené na organizace z praxe.

Aktuální stav výzkumné zprávy

- Zapracování připomínek z posudků
- Datum vydání: červen 2020
- Finální verze zprávy bude k dispozici v elektronické podobě na webu Dobrometr.cz

Děkujeme za pozornost!

Projekt (TL01000284/Česko s dobrovolnictvím počítá) je řešen s finanční podporou TA ČR

